

**АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ПІВДЕННЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ**

**РЕКОМЕНДАЦІЇ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ**

від 18.07.2023 р.

м. Одеса

№ 65/3-рк/к

КП «Водопостачання та
каналізація»

Про припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, та усунення причин виникнення цього порушення і умов, що йому сприяють

1. ПРЕДМЕТ РЕКОМЕНДАЦІЙ

1. Дії комунального підприємства «Водопостачання та каналізація» (далі – КП «Южводоканал», Підприємство), які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50 та частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монополюним (домінуючим) становищем на ринку надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення шляхом вчинення дій, які полягали в укладенні зі споживачами договорів про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, редакція яких не відповідає умовам Типових договорів зі споживачами про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 05.07.2019 № 690 «Про затвердження Правил надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення і типових договорів про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення», що можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

2. СУБ'ЄКТ ГОСПОДАРЮВАННЯ, ЯКОМУ НАДАЮТЬСЯ РЕКОМЕНДАЦІЇ

2. Суб'єктом господарювання, якому надаються рекомендації, є комунальне підприємство «Южводоканал».
3. Відповідно до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань КП «Южводоканал» зареєстроване *Інформація, доступ до якої обмежено*, дата запису – *Інформація, доступ до якої обмежено*, номер запису — *Інформація, доступ до якої обмежено*, код ЄДРПОУ *Інформація, доступ до якої обмежено*, місцезнаходження: *Інформація, доступ до якої обмежено*.
4. КП «Южводоканал» засноване Южненською міською радою Одеської області.
5. Основним видом діяльності КП «Южводоканал» згідно з кодом КВЕД є:
6. *Інформація, доступ до якої обмежено*
7. У розумінні абзацу тринадцятого статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» КП «Южводоканал» є суб'єктом господарювання.

3. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ

8. Південним міжобласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України (далі – Відділення) на адресу КП «Южводоканал» надіслано вимоги про надання інформації від 21.01.2022 № 65-02/242 та від 05.04.2023 № 65-02/685.

4. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

9. Відносини, що виникають у процесі надання та споживання житлово-комунальних послуг, регулюються Законом України «Про житлово-комунальні послуги» (далі - Закон).
10. Відповідно до пунктів 2, 5, 6, 13 частини першої статті 1 Закону наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:
- виконавець комунальної послуги – суб'єкт господарювання, що надає комунальну послугу споживачу відповідно до умов договору;
 - житлово-комунальні послуги – результат господарської діяльності, спрямованої на забезпечення умов проживання та/або перебування осіб у житлових і нежитлових приміщеннях, будинках і спорудах, комплексах будинків і споруд відповідно до нормативів, норм, стандартів, порядків і правил, що здійснюється на підставі відповідних договорів про надання житлово-комунальних послуг;
 - індивідуальний споживач - фізична або юридична особа, яка є власником (співвласником) нерухомого майна, або за згодою власника інша особа, яка користується об'єктом нерухомого майна і отримує житлово-комунальну послугу для власних потреб та з якою або від імені якої укладено відповідний договір про надання житлово-комунальної послуги;
 - споживач житлово-комунальних послуг – індивідуальний або колективний споживач.
11. Згідно з частинами першою та третьою статті 2 Закону предметом регулювання цього Закону є відносини, що виникають у процесі надання споживачам послуг, зокрема з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення. Норми цього Закону застосовуються з урахуванням особливостей, встановлених законами, що регулюють відносини у сферах, зокрема централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.
12. У відповідності до частини першої статті 12 Закону надання житлово-комунальних послуг здійснюється виключно на договірних засадах. Крім того, відповідно до частини другої статті 13 даного Закону виконавець комунальної послуги, який займає монопольне становище на ринку, за наявності у нього технічних можливостей надання комунальної послуги не вправі відмовити в укладенні відповідного договору споживачеві чи іншій особі, яка відповідно до договору або закону укладає такий договір в інтересах споживача, якщо інше не передбачено законом.
13. Відповідно до частини третьої статті 12 Закону істотними умовами договору про надання житлово-комунальної послуги є:
- перелік послуг;
 - вимоги до якості послуг;
 - права і обов'язки сторін;
 - відповідальність сторін за порушення договору;
 - ціна послуги;
 - порядок оплати послуги;
 - порядок і умови внесення змін до договору, в тому числі щодо ціни послуги;
 - строк дії договору, порядок і умови продовження його дії та розірвання.
14. Статтями 7, 8 Закону визначені права і обов'язки споживачів, у тому числі індивідуальних, та відповідно виконавців комунальних послуг. Так, індивідуальний споживач зобов'язаний укладати договори про надання житлово-комунальних послуг у порядку і випадках, визначених законом. Виконавець комунальної послуги зобов'язаний готувати та укладати із споживачем договори про надання комунальних послуг з визначенням відповідальності за дотримання умов їх виконання згідно з типовим договором.
15. Частиною четвертою статті 23 та частиною 3 статті 24 Закону передбачено, що послуга з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення надається згідно з умовами договору, що укладається з урахуванням особливостей, визначених цим Законом, та

- вимогами правил надання послуг з централізованого водопостачання, що затверджуються Кабінетом Міністрів України, якщо інше не передбачено законом.
16. Законом України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення» визначаються правові, економічні та організаційні засади функціонування системи питного водопостачання, спрямовані на гарантоване забезпечення населення якісною та безпечною для здоров'я людини питною водою.
 17. Відповідно до статті 1 Закону України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення» основні терміни вживаються в такому значенні, зокрема:
 - підприємство питного водопостачання - суб'єкт господарювання, що здійснює експлуатацію об'єктів централізованого питного водопостачання, забезпечує населення питною водою за допомогою пунктів розливу (в тому числі пересувних), застосування установок (пристроїв) підготовки питної води та/або виробництво фасованої питної води;
 - підприємство централізованого водовідведення - суб'єкт господарювання, що здійснює експлуатацію об'єктів/систем централізованого водовідведення.
 18. Згідно зі статтею 5 Закону України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення» об'єктом правового регулювання у сфері питної води та питного водопостачання є, крім іншого, забезпечення прав споживачів питної води.
 19. Відповідно до статті 6 Закону України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення» державна політика у сфері питної води, питного водопостачання та водовідведення будується на принципах, зокрема:
 - державного управління і регулювання відносин у сфері питної води, питного водопостачання та водовідведення;
 - невідворотності відповідальності у разі порушення законодавства у сфері питної води, питного водопостачання та водовідведення;
 - додержання єдиних правил і норм усіма суб'єктами відносин у сфері питної води, питного водопостачання та водовідведення.
 20. На виконання Закону Кабінетом Міністрів України прийнято постанову від 05.07.2019 № 690 «Про затвердження Правил надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення і типових договорів про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення», якою, зокрема, затверджені Правила надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення (далі — Правила).
 21. Згідно з пунктом 5 Правил, послуги надаються споживачу згідно з умовами типового договору про надання послуг, що укладається з урахуванням особливостей, визначених Законом та вимогами цих Правил.
 22. З огляду на зазначене, згідно з положеннями діючого законодавства, надання житлово-комунальних послуг здійснюється виключно на договірних засадах.
 23. В свою чергу, договори про надання житлово-комунальних послуг повинні відповідати типовим або примірним договорам, форма яких затверджена Кабінетом Міністрів України або іншими уповноваженими законом державними органами відповідно до закону. При цьому, саме на виконавця послуг законодавець покладає обов'язок забезпечення підготовки та укладення із споживачем відповідних договорів за законодавчо встановленою формою з визначенням відповідальності за дотримання умов їх виконання.

5. ВИЗНАЧЕННЯ МОНОПОЛЬНОГО (ДОМІНУЮЧОГО) СТАНОВИЩА

24. Аналіз та дослідження становища КП «Южводоканал» на ринку надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення здійснювалось відповідно до вимог Закону України «Про захист економічної конкуренції» та Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 05.03.2002 № 49-р, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 01.04.2002 за № 317/6605 (далі – Методика).

5.1. Об'єктами аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є:

25. Відповідно до пункту 3.1 Методики об'єктами аналізу щодо визначення монопольного

(домінуючого) становища є: суб'єкт господарювання; група суб'єктів господарювання; конкретний товар (продукція, роботи, послуги), який випускається, постачається, продається, придбається (використовується, споживається) цим (цими) суб'єктом (суб'єктами) господарювання.

5.1.1. Суб'єкт господарювання.

26. Згідно з пунктом 3.4 Методики, визначення складу групи суб'єктів господарювання здійснюється шляхом установаження переліку незалежних суб'єктів господарювання, до складу яких входить суб'єкт (суб'єкти) господарювання, що випускає(ють), постачає(ють), продає(ють), придбає(ють), споживає(ють), використовує(ють) конкретний товар (продукцію, роботи, послуги).

27. Об'єктом аналізу є КП «Южводоканал» – суб'єкт господарювання, який здійснює діяльність на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.

5.1.2. Конкретний товар (продукція, товари, послуги), який випускається, постачається, придбається (використовується, споживається) цим суб'єктом господарювання

28. Об'єктом аналізу є послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.

5.2. Визначення переліку товарів та основних продавців, покупців цих товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище

5.2.1. Перелік товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання.

29. Відповідно до пункту 4.1 Методики, перелік товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання, складається з товарів (товарних груп), які обертаються в Україні чи на відповідній частині її території і які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи).

30. Товаром, щодо якого визначається монопольне (домінуюче) становище КП «Южводоканал», є послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.

31. Визначення ознак одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи) здійснюється виходячи з подібності, зокрема: споживчих характеристик, умов споживання, умов реалізації та цін.

5.2.1.1. Споживчі характеристики.

32. Відповідно до пункту 4.2.1 Методики споживчі характеристики товару визначаються за функціональним призначенням, фізичними, технічними та експлуатаційними характеристиками, ступенем новизни товару.

33. Згідно з пунктом 5 частини першої статті 1 Закону житлово-комунальні послуги - це результат господарської діяльності, спрямованої на забезпечення умов проживання та/або перебування осіб у житлових і нежитлових приміщеннях, будинках і спорудах, комплексах будинків і споруд відповідно до нормативів, норм, стандартів, порядків і правил, що здійснюється на підставі відповідних договорів про надання житлово-комунальних послуг.

34. Відповідно до пункту 2 частини першої статті 5 Закону послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення віднесені до комунальних послуг.

35. Відповідно до частин першої та третьої статті 1 Закону України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення»:

- централізоване питне водопостачання - господарська діяльність із забезпечення споживачів питною водою за допомогою комплексу об'єктів, споруд, розподільних водопровідних мереж, пов'язаних єдиним технологічним процесом виробництва та транспортування питної води.

- централізоване водовідведення - господарська діяльність із відведення та очищення стічних вод за допомогою системи централізованого водовідведення.

36. Основною споживчою властивістю послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення є їх надання суб'єктами господарювання, які мають діючі

водопровідно-каналізаційні мережі, що їм належать або ними використовуються (експлуатуються).

5.2.1.2. Умови споживання

37. Умови споживання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення визначені Законами України «Про житлово-комунальні послуги», «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення», постановою Кабінету Міністрів України від 05.07.2019 № 690 «Про затвердження Правил надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення і типових договорів про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення», Правилами користування системами централізованого комунального водопостачання та водовідведення в населених пунктах України, затвердженими наказом Міністерства з питань житлово — комунального господарства України від 27.06.2008 № 190, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 07.10.2008 за № 936/15627.
38. Вказаними нормативно-правовими документами передбачено надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення виключно на договірних засадах.
39. Послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення надаються споживачеві згідно з умовами договору, що укладається відповідно до типових договорів про надання послуг відповідно до статті 12 Закону.
40. Таким чином, умовами споживання послуг є укладання договорів між виконавцем та споживачем послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.

5.2.1.3. Умови реалізації

41. Згідно з пунктом 28 частини першої статті 7 Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності» господарська діяльність з надання послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення підлягає ліцензуванню.
42. КП «Южводоканал» діє на підставі ліцензії на право провадження господарської діяльності з централізованого водопостачання та водовідведення, оформленої рішенням Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг від 07.10.2011 № 883/А-2011, та переоформленої рішенням Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг від 12.07.2016 № 1250 на безстрокову, відповідно є виконавцем послуг з централізованого водопостачання та водовідведення.
43. Послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення надаються із застосуванням певних інженерних мереж та згідно зі статтею 5 Закону України «Про природні монополії» віднесені до сфери діяльності суб'єктів природної монополії.
44. Отже, КП «Южводоканал», здійснюючи діяльність з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, є суб'єктом природної монополії та відповідно віднесене до Зведеного переліку природних монополій, розміщеному на офіційному сайті Антимонопольного комітету України <https://www.amcu.gov.ua>.
45. Послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення реалізуються виключно на договірних засадах.
46. Відповідно до частини 2 статті 12 Закону договори про надання комунальних послуг можуть затверджуватися окремо для різних моделей організації договірних відносин (індивідуальний договір, індивідуальний договір з обслуговуванням внутрішньобудинкових систем, колективний договір) та для різних категорій споживачів (індивідуальний споживач (співвласник багатоквартирного будинку, власник будівлі, у тому числі власник індивідуального садибного житлового будинку), колективний споживач).

5.2.1.4. Ціна.

47. Відповідно до частини першої статті 191 Господарського кодексу України державні регульовані ціни запроваджуються Кабінетом Міністрів України, органами виконавчої влади, державними колегіальними органами та органами місцевого самоврядування відповідно до їх повноважень у встановленому законодавством порядку.

48. Законом України «Про ціни і ціноутворення» визначено, що суб'єкти господарювання під час провадження господарської діяльності використовують вільні ціни та державні регульовані ціни.
49. Частиною першою статті 10 Закону України «Про ціни і ціноутворення» передбачено, що ціни (тарифи) на житлово-комунальні послуги встановлюються за домовленістю сторін, крім випадків, коли відповідно до закону ціни (тарифи) є регульованими. У такому разі ціни (тарифи) встановлюються уповноваженими законом державними органами або органами місцевого самоврядування відповідно до закону.
50. Відповідно до підпункту 2 пункту а статті 28 Закону України «Про місцеве самоврядування» до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належить, зокрема, встановлення в порядку і межах, визначених законодавством, тарифів на централізоване водопостачання та централізоване водовідведення.
51. Тарифи на послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення для КП «Южводоканал» встановлюються рішенням виконавчого комітету Южненської міської ради. Зокрема, у досліджуваній період встановлено наступні тарифи:
- Рішенням виконавчого комітету Южненської міської ради від 25.03.2021 № 109 встановлено тарифи на послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення КП «Южводоканал» на 2021 рік у розмірі 18,66 грн.за 1 куб.м (централізоване водопостачання) та 8,95 грн.за 1 куб.м. (централізоване водовідведення) без ПДВ..
 - Рішенням виконавчого комітету Южненської міської ради від 18.02.2022 № 590 встановлено тарифи на послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення КП «Южводоканал» на 2022 рік у розмірі 22,57 грн.за 1 куб.м (централізоване водопостачання) та 12,04 грн.за 1 куб.м. (централізоване водовідведення) без ПДВ.
52. Отже, кінцеві споживачі послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення не мають можливості впливу на ціну послуг, у тому числі під час врегулювання договірних відносин на відповідні послуги, оскільки тарифи на ці послуги затверджує виконавчий комітет Южненської міської ради.
53. Таким чином, послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення надаються КП «Южводоканал» на платній основі, а отже, є товаром, щодо якого визначається монопольне (домінуюче) становище КП «Южводоканал».
- 5.2.2. Перелік основних продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів).
54. Відповідно до статті 1 Закону України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення»:
- підприємство питного водопостачання - суб'єкт господарювання, що здійснює експлуатацію об'єктів централізованого питного водопостачання, забезпечує населення питною водою за допомогою пунктів розливу (в тому числі пересувних), застосування установок (пристроїв) підготовки питної води та/або виробництво фасованої питної води;
 - підприємство централізованого водовідведення - суб'єкт господарювання, що здійснює експлуатацію об'єктів/систем централізованого водовідведення;
 - споживач питної води - юридична або фізична особа, яка використовує питну воду для забезпечення питних фізіологічних, санітарно-гігієнічних, побутових та господарських потреб.
55. Виробником (виконавцем) послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення є КП «Южводоканал».
56. Споживачами послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення є фізичні та юридичні особи, які отримують або мають намір отримувати від КП «Южводоканал» послуги централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.
- 5.3. Визначення товарних меж ринку.
57. Відповідно до пункту 1.3. Методики:
- товар – це будь – який предмет господарського обороту, в тому числі продукція, роботи, послуги, документи, що підтверджують зобов'язання та права (зокрема цінні папери);

- товарні межі ринку - товар (товарна група), сукупність схожих, однорідних предметів господарського обороту, в межах якої споживач за звичайних умов може перейти від споживання певного виду предметів господарського обороту до споживання іншого.
58. Враховуючи, що централізоване водопостачання та централізоване водовідведення здійснюється на платній основі, ця послуга є товаром.
 59. Відповідно до пунктів 5.1-5.3 Методики товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.
 60. Формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп) здійснюється із переліку товарів, які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи), за показниками взаємозамінності, якими, зокрема, є:
 - подібність призначення, споживчих властивостей,
 - умов використання тощо;
 - подібність фізичних, технічних, експлуатаційних властивостей і характеристик, якісних показників тощо;
 - наявність спільної групи споживачів товару (товарної групи);
 - відсутність суттєвої різниці в цінах; взаємозамінність товарів (товарної групи) з точки зору їх виробництва, тобто здатності виробників запропонувати нові товари замість наявних.
 61. При проведенні дослідження враховується, що взаємозамінні товари належать до групи однорідних товарів (товарних груп), які розглядаються споживачем як один і той же товар (товарна група), і які можуть бути стандартизовані або диференційовані.
 62. Стандартизованими товарами (товарними групами) можуть розглядатися товари, які мають єдину систему показників, параметрів, що характеризують товар, і у виробництві яких використовуються єдині чи однакові технічні стандарти, технічні умови, стандарти застосування тощо.
 63. Споживач може отримати вказані послуги лише у суб'єкта господарювання, який їх надає виключно в межах балансової належності мереж водопостачання та водовідведення.
 64. Враховуючи споживчі, технічні, експлуатаційні властивості та характеристики, умови використання, послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення та умови їх надання, вони не мають аналогів та не можуть бути замінені іншими послугами.
 65. Отже, централізоване водопостачання та централізоване водовідведення є послугами, які не мають замінників, а відтак, у споживачів цих послуг відсутня альтернатива.
 66. За таких обставин товарними межами ринку є послуги централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.
- 5.4.Визначення територіальних (географічних) меж ринків.
67. Відповідно до пункту 1.3. Методики, територіальні (географічні) межі ринку - територія зі сферою взаємовідносин купівлі-продажу товару (групи товарів), в межах якої за звичайних умов споживач може легко задовольнити свій попит на певний товар і яка може бути, як правило, територією держави, області, району, міста тощо або їхніми частинами.
 68. Згідно з пунктом 6.1 Методики територіальні (географічні) межі ринку певного товару (товарної групи) визначаються шляхом установаження мінімальної території, за межами якої з точки зору споживача придбання товарів (товарної групи), що належать до групи взаємозамінних товарів (товарної групи), є неможливим або недоцільним.
 69. Відповідно до вимог Методики, при визначенні територіальних (географічних) меж ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення було враховано мінімальну територію, за межами якої отримання споживачами зазначених послуг, які б надавалися КП «Южводоканал», є неможливим.
 70. Особливістю послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення є їх отримання безпосередньо за місцем знаходження діючих водопостачальних мереж.
 71. КП «Южводоканал» здійснює господарську діяльність на підставі безстрокової ліцензії на право провадження господарської діяльності з централізованого водопостачання та водовідведення, про що зазначено у пункті 42 даних рекомендацій.

72. Листами від 14.02.2022 № 02-06/104 (вх. № 65-01/353 від 15.02.2022) та від 19.04.2023 № 02-06/220 (вх.№ 65-01/709 від 20.04.2023) КП «Южводоканал» повідомило Відділення, що у 2021-2022 роках та січні-березні 2023 року надавало послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення населенню м.Южне.
73. Рішеннями виконавчого комітету Юженської міської ради від 25.02.2021 № 109 та від 18.02.2022 № 590 встановлені тарифи на послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення для КП «Южводоканал» на 2021 та 2022 роки відповідно.
74. Вказані рішення розповсюджуються на територію міста Южне.
75. Таким чином, територіальними (географічними) межами ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення є територія міста Южне, де розташовані діючі водопровідно-каналізаційні мережі, які належать або використовуються (експлуатуються) КП «Южводоканал».

5.5.Часові межі ринку

76. Відповідно до пункту 1.3. Методики, часові межі ринку - час стабільності ринку, тобто період, протягом якого структура ринку, співвідношення попиту та пропозиції на ньому істотно не змінюються.
77. Відповідно до пункту 7.1 Методики часові межі ринку визначаються як проміжок часу (як правило, рік), протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями (постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок товару із сталою структурою.
78. Протягом 2021-2022 років та січня-березня 2023 року КП «Южводоканал» уклало зі споживачами договори на надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.
79. КП «Южводоканал» залишається єдиним продавцем послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення у територіальних (географічних) межах ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення на території міста Южне, де розташовані діючі водопровідно-каналізаційні мережі, які належать або використовуються (експлуатуються) КП «Южводоканал».
80. Пункт 10 статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» закріплює, що пропозиція та попит на відповідні товари мають існувати протягом певного часу.
81. Пропозиція послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення КП «Южводоканал» та попит споживачів на вказані послуги існувала на території міста Южне протягом 2021-2022 років та січня-березня 2023 року.
82. Отже, сукупність товарно-грошових відносин між КП «Южводоканал» та споживачами послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в межах території міста Южне протягом 2021-2022 років та січня-березня 2023 року, де розташовані діючі водопровідно-каналізаційні мережі, які належать або використовуються (експлуатуються) КП «Южводоканал», не зазнала істотних змін.
83. У зв'язку з викладеним, часовими межами ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в територіальних (географічних) межах м.Южне, де розташовані діючі водопровідні мережі, які належать або використовуються (експлуатуються) КП «Южводоканал» визначено 2021, 2022 роки та січень-березень 2023 року.

5.6.Визначення частки на ринку

84. Згідно з пунктом 8.1 Методики обсяг ринку, на якому визначається монопольне (домінуюче) становище, визначається як загальний обсяг надходження товару на ринок.
85. На ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в територіальних (географічних) межах м. Южне, де розташовані діючі водопровідно-каналізаційні мережі, які належать або використовуються (експлуатуються) КП «Южводоканал» протягом 2021-2022 років та січня-березня 2023 року здійснювало діяльність лише КП «Южводоканал».
86. Отже, становище КП «Южводоканал» у зазначені періоди є таким, що має ознаки монопольного (домінуючого) на цьому ринку.

5.7.Визначення потенційних конкурентів

87. Відповідно до пункту 9.1 Методики потенційними конкурентами вважаються такі суб'єкти господарювання:
- які мають матеріально — технічну базу, кадри, технології тощо, але з різних причин не реалізують ці можливості;
 - які виготовляють товари (товарні групи), що складають товарі межі ринку, але не реалізують їх на відповідному ринку;
 - нові суб'єкти господарювання, які можуть вступити на ринок.
88. Згідно з пунктом 28 частини першої статті 7 Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності» господарська діяльність з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення підлягає ліцензуванню.
89. Крім того, зважаючи на специфіку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення та їх технологічну особливість, надання зазначених послуг можливе лише при наявності спеціального обладнання для організації надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, а також отримання дозволу на спеціальне водокористування у відповідності до Порядку видачі дозволів на спеціальне водокористування, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 13.03.2002 № 321.
90. З огляду на зазначене, у КП «Южводоканал» протягом вказаного періоду відсутні конкуренти на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в межах території міста Южне, де розташовані діючі водопровідні мережі, які належать або використовуються (експлуатуються) КП «Южводоканал».

5.8.Визначення бар'єрів вступу на ринок.

91. Згідно з пунктом 9.2 Методики, бар'єрами для вступу потенційних конкурентів на відповідний ринок є: обмеження за попитом, пов'язані з високою насиченістю ринку товарами (товарними групами) та низькою платоспроможністю покупців; адміністративні обмеження; економічні та організаційні обмеження; екологічні обмеження; нерозвиненість ринкової інфраструктури; інші обмеження, що спричиняють суттєві витрати, необхідні для вступу на певний ринок товару (товарної групи).
92. Отже, бар'єрами для вступу потенційних конкурентів на ринок послуг з централізованого водопостачання є: економічні обмеження, пов'язані з необхідністю залучення значних коштів для придбання відповідного обладнання для організації надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, а також наявність власних або орендованих мереж, необхідність отримання ліцензії на надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, отримання спеціального дозволу на водокористування тощо.

5.8.Встановлення монопольного (домінуючого) становища

93. Відповідно до абзацу другого частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» суб'єкт господарювання займає монопольне (домінуюче) становище на ринку товару, якщо на цьому ринку в нього немає жодного конкурента.
94. Враховуючи зазначене, становище КП «Южводоканал» на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в межах території м. Южне, де розташовані діючі водопровідно-каналізаційні мережі, які належать або використовуються (експлуатуються) КП «Южводоканал» протягом 2021 - 2022 років та січня-березня 2023 року, має ознаки монопольного (домінуючого), оскільки на цьому ринку у нього немає жодного конкурента.

6. ОБСТАВИНИ, ЯКІ МІСТЯТЬ ОЗНАКИ ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ЗАХИСТ ЕКОНОМІЧНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ

95. На виконання доручення Голови Антимонопольного комітету України О. Піщанської від 02.11.2021 № 13-01/1044 (вх № 65-01/670К від 02.11.2021) Відділенням проводилось дослідження регіонального ринку послуг з централізованого водопостачання та

централізованого водовідведення на предмет дотримання суб'єктами господарювання законодавства про захист економічної конкуренції.

96. За інформацією, наданою КП «Южводоканал» (вх.№ 65-01/709 від 26.04.2023) кількість укладених даним комунальним підприємством договорів щодо надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення у 2022 році – 392 шт., у січні-березні 2023 року – 93 шт.
97. КП «Южводоканал» надало Відділенню копії договорів, укладених у 2021, 2022 роках та січні-березні 2023 року з юридичними, фізичними особами – підприємцями та фізичними особами щодо надання вказаних послуг (вх. № 65-01/490 від 01.04.2022 та вх. № 65-01/709 від 20.04.2023).
98. Відділенням досліджені умови наступних договорів про надання послуг з централізованого водопостачання, укладених КП «Южводоканал», за якими споживачам надавались послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення у період 2021 -2022 років, та січня-березня 2023 року, а саме:

№ з/п	Дата та № договору	Назва договору	Замовник	Адреса замовника
1.	<i>Інформація, доступ до якої обмежено</i>	З індивідуальним споживачем про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення (без обслуговування внутрішньобудинкових систем)	Райденко Ю.А.	<i>Інформація, доступ до якої обмежено</i>
2.	<i>Інформація, доступ до якої обмежено</i>		ФОП Стежковий В.В.	<i>Інформація, доступ до якої обмежено</i>
3.	<i>Інформація, доступ до якої обмежено</i>		Ткач О.В.	<i>Інформація, доступ до якої обмежено</i>
4.	<i>Інформація, доступ до якої обмежено</i>		Кравченко В.І.	<i>Інформація, доступ до якої обмежено</i>
5.	<i>Інформація, доступ до якої обмежено</i>		Рибак В.Д.	<i>Інформація, доступ до якої обмежено</i>
6.	<i>Інформація, доступ до якої обмежено</i>	З індивідуальним споживачем у будівлі, приміщення якої є самостійними об'єктами нерухомого майна, про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення	Релігійна громада Церкви Євангельських християн-баптистів м.Южне Одеської області	<i>Інформація, доступ до якої обмежено</i>
7.	<i>Інформація, доступ до якої обмежено</i>		Об'єднання співвласників багатоквартирного будинку «Морський 2021»	<i>Інформація, доступ до якої обмежено</i>
8.	<i>Інформація, доступ до якої обмежено</i>	Індивідуальний договір про надання послуг з централізованого водопостачання та	ФОП Александрю К.Т.	<i>Інформація, доступ до якої обмежено</i>

9.	<i>Інформація, доступ до якої обмежено</i>	централізованого водовідведення	ФОП Юрьєва Л.П.	<i>Інформація, доступ до якої обмежено</i>
----	--	---------------------------------	-----------------	--

99. За результатами аналізу договорів з індивідуальними споживачами про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення (без обслуговування внутрішньобудинкових систем) від *Інформація, доступ до якої обмежено*, укладеного КП «Южводоканал» зі споживачем Райденко Ю.А.; від *Інформація, доступ до якої обмежено*, укладеного з ФОП Стежковим В.В.; від *Інформація, доступ до якої обмежено*, укладеного з Ткач О.В.; від *Інформація, доступ до якої обмежено*, укладеного з Кравченко В.І.; від *Інформація, доступ до якої обмежено*, укладеного з Рибак В.Д., встановлено, що їх умови не відповідають умовам Типового договору з індивідуальним споживачем про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення (без обслуговування внутрішньобудинкових систем), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 05.07.2019 № 690 «Про затвердження Правил надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення і типових договорів про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення» (у редакції, яка діяла на момент укладення договорів), хоча у самих договорах, здійснюється посилення на вищевказані Правила, зокрема що послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення надаються на умовах, які визначені договором та, зокрема, діючими Правилами, а саме:

Умови Типового договору	Умови договору в редакції КП «Южводоканал»	Наслідки невідповідності умовам Типового договору
п.6. У разі прийняття уповноваженим органом рішення про зміну тарифів на послуги виконавець у строк, що не перевищує 15 днів з дати введення їх у дію, повідомляє про це споживачам із зазначенням рішення відповідних органів.	2.3. Відомості про зміну тарифів споживач одержує через засоби масової інформації	Звуження кола обов'язків КП «Южводоканал», як виконавця послуг.
п.7. Розмір внесків за встановлення та заміну вузлів комерційного обліку (у разі встановлення виконавцем) визначається окремо для кожної будівлі. Сплата внесків розстрочується на ____ років.	Не передбачено	Відсутність визначення у договорах розміру внесків за встановлення, обслуговування та заміну вузлів комерційного обліку послуг з централізованого водопостачання, наявність яких передбачених чинним законодавством, які регулюють відносини у сфері централізованого водопостачання, а також порядку їх розрахунку та встановлення, визначення способу їх сплати може призвести до стягнення зі споживачів економічно
п.8. Розмір внесків за обслуговування вузлів комерційного обліку визначається окремо для кожної будівлі з розрахунку на один рік та коригується щороку.	Не передбачено	
п.9. Розмір внесків за встановлення, обслуговування та заміну вузлів комерційного обліку послуг з централізованого водопостачання встановлюється виконавчими органами сільських, селищних, міських рад відповідно до Закону України «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання» та становить гривень на місяць.	Не передбачено	
п.30 Розмір внесків за встановлення, обслуговування та заміну вузлів	Не передбачено	

комерційного обліку послуг з централізованого водопостачання встановлюється відповідно до Методики визначення розміру внесків за встановлення, обслуговування та заміну вузлів комерційного обліку та їх розподілу між споживачами комунальних послуг, власниками (співвласниками) приміщень, обладнаних індивідуальними системами опалення та/або гарячого водопостачання, затверджені Мінрегіоном.		необґрунтованих внесків за вказані послуги та, відповідно, додаткових фінансових витрат споживачів
--	--	--

100. За результатами аналізу договорів у будівлі, приміщення якої є самостійними об'єктами нерухомого майна, про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення від *Інформація, доступ до якої обмежено*, укладеного з Релігійною громадою Церкви Євангельських християн-баптистів м.Южне Одеської області, та від *Інформація, доступ до якої обмежено*, укладеного з Об'єднанням співвласників багатоквартирного будинку «Морський 2021» встановлено, що їх умови не відповідають умовам Типового договору з індивідуальним споживачем у будівлі, приміщення якої є самостійними об'єктами нерухомого майна, про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 05.07.2019 № 690 «Про затвердження Правил надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення і типових договорів про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення» (у редакції, яка діяла на момент укладення договорів), хоча у самих договорах, здійснюється посилення на вищевказані Правила, зокрема що послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення надаються на умовах, які визначені договором та, зокрема діючими Правилами, а саме:

Умови Типового договору	Умови договору в редакції КП «Южводоканал»	Наслідки невідповідності умовам Типового договору
п.6. У разі прийняття уповноваженим органом рішення про зміну тарифів на послуги виконавець у строк, що не перевищує 15 днів з дати введення їх у дію, повідомляє про це споживачам із зазначенням рішення відповідних органів.	2.3. Відомості про зміну тарифів споживач одержує через засоби масової інформації	Звуження кола обов'язків КП «Южводоканал»
п.7. Розмір внесків за встановлення та заміну вузлів комерційного обліку (у разі встановлення виконавцем) визначається окремо для кожної будівлі. Сплата внесків розстрочується на _____ років.	Не передбачено	Відсутність визначення у договорах розміру внесків за встановлення, обслуговування та заміну вузлів комерційного обліку послуг з централізованого водопостачання, наявність яких передбачених чинним законодавством, які регулюють відносини у сфері централізованого
п.8. Розмір внесків за обслуговування вузлів комерційного обліку визначається окремо для кожної будівлі з розрахунку на один рік та коригується щороку.	Не передбачено	
п.9. Розмір внесків за встановлення, обслуговування та заміну вузлів комерційного обліку послуг з централізованого водопостачання встановлюється виконавчими органами сільських, селищних, міських рад	Не передбачено	

відповідно до Закону України «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання» та становить _____ гривень на місяць.		водопостачання, а також порядку їх розрахунку та встановлення, визначення способу їх сплати може призвести до стягнення зі споживачів економічно необґрунтованих внесків за вказані послуги та, відповідно, додаткових фінансових витрат споживачів
п.26 Розмір внесків за встановлення, обслуговування та заміну вузлів комерційного обліку послуг з централізованого водопостачання встановлюється відповідно до Методики визначення розміру внесків за встановлення, обслуговування та заміну вузлів комерційного обліку та їх розподілу між споживачами комунальних послуг, власниками (співвласниками) приміщень, обладнаних індивідуальними системами опалення та/або гарячого водопостачання, затвердженої Мінрегіоном.	Не передбачено	

101. Листом від 19.04.2023 № 02-06/220 (вх.№ 65-01/709 від 20.04.2023) КП «Южводоканал» повідомило, що за період січня-грудня 2022 року всі договори формувались автоматично в інформаційній базі ЮКІС.

З листопаду 2022 року всі договори, укладені КП «Южводоканал» зі споживачами послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення є публічними договорами приєднання, розробленими на підставі Типового індивідуального договору про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 05.07.2019 № 690 «Про затвердження Правил надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення і типових договорів про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення» у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 02.02.2022 № 85, розміщеного на офіційному сайті КП «Южводоканал», та є аналогічними по умовам договору і укладаються на підставі заяви-приєднання.

102. За результатами аналізу договору від *Інформація, доступ до якої обмежено*, укладеному з ФОП Александру К.Т. та від *Інформація, доступ до якої обмежено*, та договору, укладеному з ФОП Юрьєва Л.П. (індивідуальний договір про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення) встановлено, що їх умови також не відповідають умовам Типового індивідуального договору про надання з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 05.07.2019 № 690 «Про затвердження Правил надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення і типових договорів про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення» у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 02.02.2022 № 85, а саме:

Умови Типового договору	Умови договору в редакції КП «Южводоканал»	Наслідки невідповідності умовам Типового договору
1. Цей договір є публічним договором приєднання, що укладається з метою надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення (далі - послуги) індивідуальному споживачу. 2. Даний договір вважається укладеним через 30 днів з моменту розміщення на	Не передбачено	Звуження кола обов'язків виконавця послуг та кола прав споживачів послуг.

<p>_____.</p> <p>(назва офіційного веб-сайту органу місцевого самоврядування та/або веб-сайту виконавця)</p> <p>3. Виконавець має право змінити умови договору. У разі зміни виконавцем умов, крім зміни ціни договору, вони вступають в силу через 30 днів з моменту розміщення змінених умов на _____</p> <p>назва офіційного веб-сайту</p> <p>_____.</p> <p>органу місцевого самоврядування та/або веб-сайту виконавця)</p> <p>4. Інформування споживача про намір зміни цін/тарифів на послуги здійснюється виконавцем відповідно до законодавства.</p>		
---	--	--

103. Таким чином, КП «Южводоканал» протягом 2021-2022 років та січня-березня 2023 року, виклавши умови договорів зі споживачами про надання послуг з централізованого водопостачання у наведених редакціях, які не відповідають умовам Типових договорів про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 05.07.2019 № 690 «Про затвердження Правил надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення і типових договорів про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення» звузило коло прав споживачів та власної відповідальності, а саме:
- звужено коло обов'язків КП «Южводоканал» як виконавця послуг щодо інформування споживачів у разі прийняття уповноваженим органом рішення про зміну тарифів на послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення;
 - відсутнє визначення розміру внесків за встановлення, заміну, обслуговування вузлів комерційного обліку у відповідності до Методики визначення розміру внесків за встановлення, обслуговування та заміну вузлів комерційного обліку та їх розподілу між споживачами комунальних послуг, власниками (співвласниками) приміщень, обладнаних індивідуальними системами опалення та/або гарячого водопостачання, затвердженої Міністерством розвитку громад та територій України, що передбачено Типовим договором з індивідуальним споживачем у будівлі, приміщення якої є самостійними об'єктами нерухомого майна, про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, фактично звузило коло прав споживачів в частині можливості сплати економічно обґрунтованих внесків за вказані послуги, які повинні бути розраховані у відповідності до норм чинного законодавства та, натомість, розширило коло прав виконавця послуг в частині можливості встановлення та стягнення зі споживачів послуг неправомірно нарахованих внесків, що може призвести до ущемлення інтересів споживачів у вигляді додаткових фінансових витрат;
 - звужено коло обов'язків виконавця послуг та кола прав споживачів послуг при укладанні споживачами публічного договору прислання, що може призвести до ущемлення інтересів споживачів.
104. Відповідно пункту 5 Правил послуги надаються споживачу згідно з умовами типового договору про надання послуг, що укладається з урахуванням особливостей, визначених Законом України «Про житлово-комунальні послуги», та вимогами цих Правил.

105. Згідно з підпунктом 7 пункту 42 Правил виконавець послуг зобов'язаний забезпечити підготовку та укладення із споживачем договорів з визначенням відповідальності за дотримання умов їх виконання.
106. У відповідності до абзацу четвертого частини четвертої статті 179 Господарського кодексу України при укладенні господарських договорів сторони можуть визначати зміст договору на основі типового договору, затвердженого Кабінетом Міністрів України, чи у випадках, передбачених законом, іншим органом державної влади, коли сторони не можуть відступати від змісту типового договору, але мають право конкретизувати його умови.
107. Отже, КП «Южводоканал» повинно було укласти договори зі споживачами про надання послуг з централізованого водопостачання відповідно до Типового договору, не відступаючи від його змісту, не зменшуючи обсягів прав індивідуальних споживачів при отриманні послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.

7.АНТИКОНКУРЕНТНІ НАСЛІДКИ ДІЙ КП «ЮЖВОДОКАНАЛ»

108. Відповідно до частини першої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку є дії чи бездіяльність суб'єкта господарювання, який займає монопольне (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, або ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.
109. КП «Южводоканал» зменшивши обсяги прав споживача, уклало договори зі споживачами про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в редакції, яка не відповідає редакції Типового договору, що може призвести до ущемлення інтересів споживачів.
110. Така поведінка КП «Южводоканал» є можливою лише внаслідок відсутності вибору для споживачів інших виконавців послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.
111. З огляду на зазначене, Відділенням встановлено, що завдяки ринковій владі КП «Южводоканал» має можливість нав'язувати споживачам умови договорів, які не передбачені нормами чинного законодавства, для можливості отримання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, що, в тому числі, може мати наслідком обмеження прав та ущемлення інтересів споживачів цих послуг.
112. Така поведінка притаманна саме монопольному утворенню, оскільки у взаємовідносинах із суб'єктом господарювання, що має монопольну владу, споживачі його послуг знаходяться з ним у нерівних умовах, змушені погоджуватись на всі вимоги та умови для можливості отримання послуг та фактично позбавлені захисту своїх прав та законних інтересів.

8.НЕМОЖЛИВІСТЬ ВЧИНЕННЯ КП «ЮЖВОДОКАНАЛ» ДІЙ ЗА УМОВ ІСНУВАННЯ ЗНАЧНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ НА РИНКУ

113. Наявність у суб'єкта господарювання монопольного (домінуючого) становища на ринку не є протиправним, однак такий суб'єкт господарювання має усвідомлювати можливість певного обмеження своєї діяльності з точки зору дотримання законодавства про захист економічної конкуренції, визначати свою поведінку на основі пріоритету прав споживачів та у будь-якому разі не створювати умови, які породжують або можуть породжувати порушення їх прав та ущемлення інтересів.
114. Унаслідок вчинення КП «Южводоканал» дій, які полягали в укладенні договорів зі споживачами про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в редакції, яка не відповідає редакції Типового договору, тим самим зменшивши обсяги прав споживачів, його привабливість для споживачів могла б різко зменшитися і тому, за умов існування значної конкуренції на ринку, необхідною ознакою якої відповідно до абзацу другого статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» є можливість вибору у споживачів, Підприємство істотно втратило б свою ринкову частку та, як наслідок, прибуток.

9.ВИСНОВКИ

115. Відповідно до частини третьої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.
116. Зловживання монопольним (домінуючим) становищем за умовами пункту 2 статті 50 цього Закону визнається порушенням законодавства про захист економічної конкуренції.
117. Таким чином, з огляду на ознаки монопольного (домінуючого) становища Підприємства на ринку надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, його дії, які полягали в укладенні договорів зі споживачами про надання послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в редакції, яка не відповідала умовам Типового договору, тим самим зменшивши обсяги прав споживачів, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50 та частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення шляхом вчинення дій, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.
118. У процесі дослідження ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в межах території міста Южне протягом 2021-2022 років та січня-березня 2023 року відсутні документально підтверджені факти завдання значних збитків споживачам зазначених послуг з боку КП «Южводоканал».
119. З огляду на зазначене, дії КП «Южводоканал» не призвели до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, порушення не завдало значних збитків окремим особам, порушення не завдало значних збитків споживачам.
120. Згідно з частиною першою статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» органи Антимонопольного комітету України мають право надавати рекомендації органам влади, органам місцевого самоврядування, органам адміністративно-господарського управління та контролю, суб'єктам господарювання, об'єднанням стосовно припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, усунення причин виникнення цих порушень і умов, що їм сприяють.
121. Враховуючи викладене, керуючись статтями 7, 12, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтею 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3, 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482 із змінами та доповненнями, адміністративна колегія Південного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

РЕКОМЕНДУЄ:

Комунальному підприємству «Водопостачання та каналізація» (код ЄДРПОУ *Інформація, доступ до якої обмежено*) припинити дії, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, викладені у цих рекомендаціях, зокрема шляхом:

- укладення із споживачами договорів про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення у відповідності до вимог Типових договорів, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 05.07.2019 № 690 «Про затвердження Правил надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення і типових договорів про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення» у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 02.02.2022 № 85;

- інформування споживачів, з якими укладено індивідуальний договір про надання послуг

з централізованого водопостачання, умови якого не відповідають Типовому договору про можливість переукладання та/або внесення змін у відповідності до Типового договору.

Зазначаємо, що відповідно до частини другої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органами чи особами, яким вони надані.

Відповідно до частини третьої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за умови виконання положень цих рекомендацій у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито відповідних заходів для усунення наслідків порушення, Південне міжобласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України не розпочинатиме провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

Про результати розгляду рекомендацій необхідно повідомити Південне міжобласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України **упродовж двох місяців з дня їх отримання** з наданням документів, підтверджуючих виконання рекомендацій.

Голова Колегії

Андрій БОРИСЕНКО